

Editorial

Muzeum

Rok 2017 se přehoupl do své druhé poloviny a muzea už pomalu začínají připravovat projekty na rok 2018. Na rok, který v sobě zahrnuje celou řadu „osmičkových“ výročí. Od událostí roku 1618 přes vznik Národního muzea v roce 1818 a revoluci v roce 1848 až po referendum o vstupu do NATO v roce 1998. Jejich důležitou součástí bude i připomínka výročí, která se věnují nejnovějším dějinám. Příští rok nás čeká zejména připomínka let 1918 a 1968, která mají širokou společenskou a politickou podporu.

Muzea mají na výběr pestrou škálu aktivit, jak tyto události připomenout. Ve svých sbírkách mají celou řadu sbírkových, fotografických ale i audiovizuálních fondů, které tyto události připomínají a dokumentují. Velkou část předmětů získala darem anebo sběrem, část samozřejmě koupí. Až donedávna bylo pro muzea a galerie obtížné získat nákladné artefakty z druhé poloviny 20. století, protože neexistoval dotační program, který by jejich nákup umožňoval. Až v dubnu 2017 přijala vláda ČR usnesení, na jehož základě byl vytvořen tzv. „Akviziční fond“, který umožňuje nákup uměleckých, audiovizuálních a designových děl vzniklých v posledních padesáti letech. Jedná se rozhodně o pozitivní posun v přístupu státu k akviziční činnosti spojené s obdobím druhé poloviny 20. století, ovšem s několika ale...

První se týká příspěvkových organizací MK ČR, protože, jak vyplývá z výzvy vy-

psané pro rok 2017, je určen pouze pro organizace, u kterých Ministerstvo kultury neplní funkci zřizovatele. Program se také nevztahuje na díla, která nebyla vystavena na autorské, skupinové nebo generační výstavě, publikována v odborném tisku, souborné publikaci nebo výstavním katalogu, případně odborně zhodnocena na platformě umožňující dálkový přístup. Proto vylučuje předměty, které se vztahují k oblasti každodenního života, což je základem akviziční činnosti většiny muzeí.

Podobně vylučují i předměty například z oblasti politického života či ekonomiky. Za těchto podmínek se muzeím jen komplikovaně bude dařit skládat obraz soudobé společnosti. Existuje celá řada např. trojrozměrných osobních fondů, které jsou pro muzea významná. Anebo celá řada soukromých muzeí se zajímavými sbírkami, které jejich majitelé můžou nabídnout veřejným muzeím k odkupu. A protože nespádají do podmínek „Akvizičního fondu“, můžou nenávratně skončit v propadlišti dějin. Což by byla nenávratná škoda. A další generace návštěvníků muzeí by přišly o rozmanitý obraz moderních dějin v muzejních sbírkách a expozicích.

„Akviziční fond“ je určitě krok správným směrem, ale je otázka, zda by neměl zahájit diskusi, jak systematicky podpořit soudobou dokumentaci v muzeích a galeriích v České republice.

Mgr. Marek Junek, Ph.D.

Ředitel Historického muzea Národního muzea